19153

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Doç.Dr.Abdüllatif ŞENER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 21.11.2006

Emin ŞİRİN
İstanbul MİLLETVEKİLİ

25.03.2006 tarihli Hürriyet Gazetesinde TMSF Başkanı Ahmet Ertürk'ün "İhalesiz tek çöp verdiğimi ispat etsinler istifa ederim" sözü yer almıştır.

Sayıştay'ın Sayıştay Genel Kurulu'nda 5 Ekim 2006 tarihinde görüşülerek TBMM Başkanlığına yollanan 2005 yılı Hazine İşlemleri Özet Raporunda ise TMSF'nin Hazineye olan borçlarının 170.975.652 YTL'lik kısmının, mahsuben tahsilat olarak yapıldığı tespit edilmiştir.

Sayıştay'ın raporunda mahsuben satışla ilgili bulgular ve Sayıştay Başkanlığınca mahsuben satışın mahsurları aşağıdaki şekilde yer almıştır:

"Önceki yıllardan farklı olarak TMSF'den 2005 yılında yapılan tahsilatların bir kısmının nakit olarak değil mahsuben yapıldığı görülmüştür. 2005 yılında yapılan toplam 4.220.088.061 YTL'lik tahsilatın 170.975.652 YTL'lik kısmı mahsuben tahsilat olarak yapılmıştır. Bu mahsup işlemlerinin ikisi benzer nitelikte olup, TMSF'nin gayrimenkullerinin bazı kamu kurumlarına devri karşılığında Hazineye borcunun azaltılması şeklinde gerçekleşmiştir. Diğer mahsuplaşma işlemi ise Fiskobirlik'in TMSF bünyesindeki bazı bankalara olan borcunun Hazine tarafından üstlenilmesi ve bu üstlenim tutarının TMSF'nin borcundan düşülmesi şeklinde gerçekleşmiştir.

2005 yılında, TMSF'ye ait Mersin ili sınırları içinde bulunan bir arsa, adliye binası yapılması amacıyla Adalet Bakanlığına, Ankara İli, Çankaya İlçesinde yer alan 34 dairelik bir bina ise hizmet binası ihtiyacı için Maliye Bakanlığına tahsis edilmiştir. Bu tahsis karşılığında ise TMSF'nin Hazineye olan borcu azaltılmıştır. Kamu kurumlarının taşınmaz mal edinmelerine ilişkin prosedüre istisna teşkil eden bu uygulama, görünürde basit bir mahsup işlemi olarak düşünülse de bazı sakıncaları bulunmaktadır:

- Yapılan mahsuplaşma işleminin, mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde dayanağı görülmemiştir.
- Bu uygulama TMSF'nin varlıklarını rekabetçi usullerle satış politikasına uygun düşmemektedir.
- Mahsuplaşma işlemi gerekçesi olan "hizmet binası ihtiyacı", yalnızca Maliye Bakanlığı veya Adalet Bakanlığı için değil, birçok kamu kuruluşu için geçerli olan bir gerekçedir. Bu nitelikli işlemler benzer uygulamalara da örnek olabilmesi açısından uygun görülmemektedir.
- Taşınmaza ihtiyacı olan kamu kurumlarının bu ihtiyaçlarını nasıl karşılayacaklarına ilişkin süreç bellidir. Yapılması gereken uygulama, hizmet binasına ihtiyacı olan kamu kurumunun kendi bütçesine bu alım için gerekli ödeneği koyması ve bu

ödenek vasıtasıyla satın alma ya da kamulaştırma yoluna gitmesidir. Böylece, kuruluşun bütçesine konulacak ödenek kanalıyla, TBMM bilgi sahibi olabilmekte ve bütçe kanununu görüşmektedir. Söz konusu uygulama bu açıdan da istisna teşkil etmektedir. Gerek Maliye Bakanlığı gerekse Adalet Bakanlığı kendi bütçesi ile ilişkilendirmeden bu işlemleri uygulamaya geçirmiştir. Dolayısıyla bütçe açısından da bir gider kaydı gerçekleşememiştir.

- Mahsuplaşma işleminin, TMSF tarafından tek taraflı olarak belirlenen arsa değeri üzerinden gerçekleşmesinin de ne derece doğru bir uygulama olduğu tartışılır. Kaldı ki, TMSF tarafından belirlenen arsa değeri 2004 yılı fiyatları dikkate alınarak hesaplanmıştır. Oysa devir işlemleri 2005 yılında gerçekleşmiştir. Bu devir işlemlerinde geçmiş yıl fiyatının uygulanması da anlaşılamamıştır.
- Hazine ile TMSF arasında yapılan ikraz anlaşmaları, borcun nakden ödenmesi üzerine şekillendirilmiştir. Bahsi geçen mahsuplaşma işlemi benzeri bir talep 2002 yılında Kültür Bakanlığı için gündeme gelmiştir. TMSF'nin elindeki bazı kültür varlıklarının, bedeli TMSF'nin Hazineye borcundan mahsup edilmek üzere Kültür Bakanlığına devredilmesi aynı bakanlıkça talep edilmesine rağmen, bu husus Hazineden sorumlu Bakan tarafından reddedilmiştir. Reddetme gerekçesinde aynen: "TMSF ile Hazine arasında imzalanan ikraz anlaşmalarına göre ikraz tutarının tamamının, TMSF tarafından nakit olarak veya Devlet İç Borçlanma Senedi iadesi yoluyla ödenmesi gerekmekte olup, söz konusu kültür varlıklarının bedelinin TMSF'nin ikraz borcuna mahsup edilmesi mümkün görülmemektedir" ifadelerine yer verilmiştir. Bu açık gerekçeye rağmen benzer nitelikli diğer işlemlere aynı bakan imzasıyla olur verilmiştir.
- Bu işlem benzeri talepler başka bakanlıklarca da gündeme getirilmesine rağmen bu talepler olumlu sonuçlanmamıştır."

Soru:

TMSF Başkanı Ahmet Ertürk, Sayıştay'ın Hazine İşlemleri Özet Raporunda TMSF'nin Hazineye olan borçlarının 170.975.652 YTL'lik kısmının mahsuben tahsilat olarak yapıldığının sabit bulunduğunu dikkate alarak, 25.03.2006 tarihinde yaptığı "İhalesiz tek çöp verdiğimi ispat etsinler istifa ederim" sözünün gereğini yerine getirmeyi düşünmekte midir?